

Voortgangsrapportage opvolging MKB-toets Omgevingsloket

v2023.2

Datum 21 juni 2023

Inhoud

1	Opvolging MKB-toets Omgevingsloket.....	3
2	Voortgang	4
3	Werkgroep Communicatie.....	7
4	Werkgroep Maatregelen op maat.....	9

1 Opmvolging MKB-toets Omgevingsloket

Inleiding

Naar aanleiding van de motie van de Tweede Kamer over de MKB-toets op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hebben Aandeslag en MKB Nederland, VNO-NCW, Metaalunie, BOVAG en NRK destijds afspraken gemaakt over de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de motie: een gezamenlijke aanpak in drie fasen. In het kader van de derde en laatste fase heeft een MKB-toets plaatsgevonden in de week van 16 t/m 20 januari 2023.

De MKB-toets is volgens afspraak verlopen. Verreweg de meeste deelnemers waren in staat om zelfstandig hun eigen casus uit te voeren in het DSO-Omgevingsloket, gegevens op te vragen of te checken en een aanvraag in te dienen.

Er zijn in totaal 93 bevindingen genoteerd, waaronder een aantal dubbelingen uit de verschillende toetsen, die allen betrekking hebben op onduidelijkheden, verbetermogelijkheden en noodzakelijke aanpassingen in de digitale formulieren (content) in het Omgevingsloket. Het geconsolideerde overzicht van bevindingen en de voortgang in de oplossing daarvan maakt onderdeel uit van deze rapportage.

De deelnemende ondernemers gaven als feedback op het onderdeel 'algemene milieuregels' dat het DSO-Omgevingsloket technisch werkt, maar nog niet MKB vriendelijk is ingericht (op het moment van de MKB-toets), zodat soms een extern adviseur noodzakelijk werd geacht om de algemene milieueisen te achterhalen.

In het bestuurlijk overleg d.d. 24 januari 2023 hebben de minister voor VRO en de voorzitters van de koepels en brancheorganisaties de MKB-toets rapportage vastgesteld en zijn afspraken gemaakt over de opvolging. In deze voortgangsrapportage melden we de voortgang in de opvolging.

Samenvatting

Belangrijk resultaat van de afgelopen maanden is dat we samen met de MKB vertegenwoordigers de tijd hebben genomen om de Maatregelen op Maat vraagstukken te bespreken en binnen de juridische grenzen de juiste keuzes te maken voor de MKB praktijk. Bij de MKB vertegenwoordigers is het gevoel van betrokkenheid en daarmee het vertrouwen gegroeid dat Maatregelen meer op maat worden gemaakt.

De werkgroep Voorlichting en communicatie is samen met de branche-vertegenwoordigers aan de slag gegaan wat concrete afspraken en concrete hulpmiddelen voor voorlichting en gebruikersinstructie oplevert.

Van de lijst met 93 bevindingen uit de MKB-toets zijn 44 bevindingen afgehandeld en 15 bevindingen staan klaar voor uitrol. De resterende 34 bevindingen zijn nog onderhanden.

De deelnemers van het MKB hebben zich positief geuit over de uitwerkingen en vorderingen tot nu toe. Op één van de op 24 januari jl. afgesproken punten trad vertraging op die inmiddels is opgelost, de voortgang op de andere 10 punten verloopt conform planning. Op basis van voortgang en de opgebouwde expertise lijkt de afgesproken planning voor de opvolging van afspraken uit de MKB-toets rapportage Omgevingsloket voorsnog haalbaar.

2 Voortgang

In de MKB-toets rapportage d.d. 24 januari 2023 zijn onderstaande 11 punten opgesomd voor opvolging. Punt 1 t/m 10 die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gerealiseerd en punt 11 dat na inwerkingtreding wordt gerealiseerd. Per punt, hier en in de volgende paragrafen wordt de status gemeld en is de status voorzien van een kleur. Groen betekent conform planning en afspraken, geel betekent vertraging maar wel afronding conform afspraak en rood betekent dat de planning in gevaar komt. Alle statussen staan op groen.

1. Tussentijdse evaluatiemomenten opvolging MKB-toets door minBZK en koepels/brancheorganisaties in juni en oktober 2023.

Status: op 21 juni 2023 is een evaluatiemoment gepland waarin deze voortgangsrapportage is geagendeerd. Deze rapportage is 12 juni 2023 besproken in het stakeholderoverleg met de betrokken koepel en branche vertegenwoordigers.

2. Ondersteuning op gebied van communicatie en voorlichting (gericht op bedrijfsleven en belangenorganisaties).

Status: De werkgroep Communicatie komt sinds april structureel bijeen. In paragraaf 3 worden de resultaten verder toegelicht.

3. Laden van definitieve content (digitale formulieren met indieningsvereisten van alle bestuurslagen) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket conform planning en in ieder geval voor 1-1-2024, zoals:

- a. AMvB's en Omgevingsregeling van het Rijk met bijbehorende vragenbomen
- b. N2000-gebieden
- c. Bruidsschat voor alle gemeenten met bijbehorende vragenbomen
- d. Bruidsschat voor waterschappen die hem willen met bijbehorende vragenbomen en waterschapsverordeningen voor de waterschappen die bij inwerkingtreding willen publiceren met bijbehorende vragenbomen
- e. 12 provinciale omgevingsverordeningen met bijbehorende voorbereidingsbesluiten en vragenbomen

Status: Voor het laden van de content is een planning opgesteld die door de programmaraad (PR) en het opdrachtgevend beraad (OGB) is gegaan. Publicatie van deze planning kan elk moment plaatsvinden.

4. Oplossen bevindingenlijst n.a.v. de MKB-toets en oplossen van bevindingen zoals de conclusietekst 'waarschijnlijk hebt u geen vergunning of melding nodig' en 'bel uw gemeente' waardoor ondernemer geen duidelijkheid verkrijgt via het DSO-Omgevingsloket.

Status: De eerste aanpassingen in de conclusiepagina zijn reeds doorgevoerd en aanvullende aanpassingen worden (op logische momenten) meegenomen in de reguliere processen zodat ze voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn opgelost. Van de lijst met 93 bevindingen zijn inmiddels 44 bevindingen

afgehandeld en 15 bevindingen zijn voorbereid waarbij de oplossing wordt meegenomen tijdens de reguliere wijzigingsprocessen, hertest of volgende softwarerelease). De nog openstaande bevindingen zijn bekend bij de betreffende behandelteams en de afhandeling wordt meegenomen in de reguliere wijzigingsprocessen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. De volledige bevindingenlijst met status per bevinding is met de deelnemers van het stakeholderoverleg gedeeld.

5. Oplevering van aangepaste software t.b.v. verdere verfijning/ verdieping van de vragenbomen voor Maatregelen op maat begin tweede kwartaal 2023.

Status: De software is gemaakt en getest conform planning. De oplevering liep vertraging op omdat nog overleg werd gevoerd met de softwareleveranciers van bevoegde gezagen over de werkwijze en gebruik van de standaarden die ten grondslag liggen aan de vragenbomen van Maatregelen op maat. Daardoor kunnen de resultaten nog niet in het loket worden getoond. Na recent softwareleverancieroverleg is groen licht gegeven en de uitrol van de software wordt ingepland. De vertraging heeft geen negatieve invloed op de jaarplanning omdat het uitvoerende team wel conform haar planning is doorgegaan met de voorbereidingen en uitwerkingen.

6. Aansluitend vindt de start plaats met verder verfijnen van vragenbomen door toevoegen van extra kenmerkragen bij de content voor de groep van 129 milieubelastende activiteiten. Het beoogd resultaat is dat de maatregelenoverzichten specifiekere zijn en niet-relevante voorschriften zoveel mogelijk worden weg gefilterd.

Status: Het uitvoerende team heeft een jaarplanning opgesteld voor de realisatie. In de werkgroep Maatregelen op maat wordt samen met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven stap voor stap gewerkt aan de realisatie van de 'verdiepende vragenbomen' voor maatregelen op maat voor milieubelastende activiteiten. Op basis van de opgebouwde expertise tot nu toe geeft het uitvoerende team aan dat de planning voor de oplevering van de verdiepende vragenbomen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vooralsnog haalbaar is.

7. Structureel (vervolg)overleg met bedrijfsleven t.b.v. bepalen volgorde en beoordelen werking verfijnende vragenbomen voor Maatregelen op maat.

Status: De werkgroep Maatregelen op maat is op stoom en inmiddels regelmatig bijeengewest. De deelnemers van het MKB hebben zich positief geuit over de voorbereidingen en uitwerkingen tot nu toe. De samenwerking verloopt in een goede sfeer. In paragraaf 4 worden de resultaten verder toegelicht.

8. Extra opleidingsaanbod voor bedrijvenondersteuners van brancheorganisaties die direct ondersteuning kunnen bieden aan leden.

Status: De werkgroep Communicatie komt sinds april structureel bijeen. Voorlichting en opleidingsaanbod wordt daarin meegenomen. Zie ook paragraaf 3.

9. Brancheorganisaties kunnen te allen tijde terugvallen op ondersteuning door IPLO, ook bij het afhandelen van vragen van ondernemers. IPLO fungeert dan als

een één loket functie voor brancheorganisaties. Bedrijven kunnen terecht bij hun huidige contacten bij de overheid en afgesproken is dat men vanuit het DSO-Omgevingsloket voor vragen over de werking van het loket ook terecht kan bij IPLO.

Status: afspraken zijn vastgelegd in de MKB-toets rapportage. De werkgroep Communicatie kan signaalfunctie hebben.

10. Ondersteuning door IVBB (Instituut voor Verenigingen, Branches en Beroepen) bij het attenderen van brancheorganisaties op de inwerkingtreding van de Omgevingswet

Status: IVBB heeft haar opdracht in juni 2023 afgerond. Met een webinar in samenwerking met het projectenbureau van MKB-Nederland zijn ruim 80 branches bereikt. Op basis van een analyse op impact en verwachte frequentie van gebruik van het Omgevingsloket heeft IVBB via direct contact ongeveer 100 extra brancheverenigingen weten te bereiken en o.a. voorzien van een informatiepakket over de Omgevingswet.

11. Vanuit enkele MKB-branches kwam het verzoek voor een opvolger voor de Regelhulp Brandveiligheid waarvan in 2017 werd besloten deze uit de lucht te halen. Dit besluit staat los van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De desbetreffende beleidsdirectie heeft niet anders besloten waardoor dit buiten scope is van het Omgevingsloket. De beleidsdirectie stelt dat de informatie in een andere vorm beschikbaar is op Iplo.nl, het BBL en de Helpdesk Bouwregelgeving.

In het bestuurlijk overleg van 19 oktober 2022 is door de minister voor VRO toegezegd dat in 2024 wordt gestart met dit digitale hulpmiddel voor de algemene brandveiligheidsvoorschriften. In het bestuurlijk overleg van 24 januari 2023 is de toezegging herhaald om begin 2024 te starten met het realiseren.

Status: Er is een overleg ingepland met de vertegenwoordiger van het MKB en de medewerker(s) van beleidsdirectie bouwregelgeving m.b.t. de regelhulp brandveiligheid. (Door ziekteverlof trad hierin vertraging op).

3 Werkgroep Communicatie

De werkgroep communicatie komt sinds (eind) april periodiek elkaar. Gezamenlijk worden acties ondernomen en ontwikkeld om het bedrijfsleven voor te bereiden op de inwerkingtreding. Ten eerste wordt gewerkt aan de afspraken voortkomend uit de MKB-toets. Daarnaast zijn er sinds de MKB-toets door team communicatie middelen geïdentificeerd die zeer nuttig zijn. En als laatste is in de werkgroep geïnventariseerd wat verder praktisch en behulpzaam zou zijn bij het voorbereiden van het bedrijfsleven.

Communicatie onderwerpen uit de MKB-toets:

- a. Horend bij punt 4 van de voortgang: het deel over conclusie 'waarschijnlijk hebt u geen vergunning of melding nodig' en 'bel uw gemeente'. **Status:** de eerste aanpassingen in de conclusiepagina zijn reeds doorgevoerd en aanvullende aanpassingen worden (op logische momenten) meegenomen in de reguliere processen zodat ze voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn opgelost.
- b. Horend bij punt 8 voortgang: bekendmaken van extra opleidingsaanbod voor leden. **Status:** afgerond.
- c. Horend bij punt 9: communicatie over de ondersteuning en afhandeling door IPLO bij vragen van ondernemers. **Status:** afgerond.
- d. Horend bij punt 10: monitoren van het attenderen van brancheorganisaties op de inwerkingtreding en het verwerken van tussentijdse reacties van de brancheorganisaties. **Status:** afgerond.

Reeds in gang gezette communicatie middelen:

- e. 5 instructiefilms: Vergunningcheck, Aanvragen vergunning of melding, Maatregelen op maat, Regels op de kaart, Mijnomgevingsloket. **Status:** productie gestart.
- f. Campagne bedrijfsleven volgt de publiekscampagne. De publiekscampagne, inclusief de toolkit met banners + landingspagina's + advertorials is akkoord bevonden door de programmaraad. De uitwerking wordt opgestart. De campagne voor het bedrijfsleven wordt daarop afgestemd. Advertorials worden niet ingezet door bedrijfsleven conform overleg 1/5/2023. **Status:** loopt.
- g. Werkplaats Bovag. **Status:** voorbereidingen gestart.

Geïnventariseerde praktische en behulpzame extra communicatiemiddelen:

- h. 5 quickstart visuals aansluitend bij elke instructiefilm voor een snelle 'rondleiding' op het onderwerp. Doel: snel inzicht voor ondernemer welke film relevant voor hem/haar is. **Status:** volgend op productie instructiefilms.
- i. Snelle check/doorstroomschema dat antwoord geeft of je als bedrijf überhaupt iets moet doen met de komst van de Omgevingswet. Welk bedrijf moet wel wat doen en welk niet? En als iets gedaan moet worden, tot wie kunnen zij zich wenden? **Status:** volgend op productie instructiefilms.
- j. Interactieve definitielijst: *naamX* wordt na 1/1/24 *naamY*. Het gaat om hetzelfde. De lijst moet de mogelijkheid bieden om op de bestaande (straks verouderde)

termen te kunnen gaan zoeken. Er is een centraal beheerde lijst van werkzaamheden in het kader van de omgevingswet. Bevoegd gezagen kunnen daar trefwoorden/ zoekwoorden aan toe laten voegen. Indien vanuit de praktijk blijkt dat extra zoekwoorden handig zijn kunnen deze worden toegevoegd. Status: wordt in Q4-2023 opgestart.

- k. Parlementaire/ bestuurlijke agenda. Status: levende documenten/ webpagina's.
- l. Communicatiekalender. Status: levende documenten.

4 Werkgroep Maatregelen op maat

Beoogd resultaat van de werkgroep is een optimale filtering in Maatregelen op maat (uit MKB-toets rapportage: '129 verdiepende vragenbomen') voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1-1-2024 zodat resultatenoverzichten met maatregelen zoveel mogelijk op maat zijn.

Om de optimale filtering te bereiken komt uit analyse dat er 4 oplossingsrichtingen zijn, die in de werkgroep op 6-3 jl. zijn toegelicht. Voor 1 van die oplossingsrichtingen is aanvullend software in het DSO-Omgevingsloket ontwikkeld (zie punt 4, par.2). De software is gemaakt en getest conform planning. De oplevering had vertraging opgelopen omdat nog overleg werd gevoerd met de softwareleveranciers van bevoegde gezagen over de werkwijze en gebruik van de standaarden die ten grondslag liggen aan de vragenbomen van Maatregelen op maat. Dat vormde geen belemmering voor de ontwikkeling van de verdiepende vragenbomen, echter de resultaten konden nog niet getoond worden in de oefenomgeving. Na recent softwareleverancieroverleg is groen licht gegeven en de uitrol van de software wordt ingepland. In Q3-2023 zal de 'productiestraat' voor de verdiepende vragenbomen bij Maatregelen op maat volop in productie zijn en kunnen in het najaar de resultaten in het Omgevingsloket worden getest.

Op basis van de 4 oplossingsrichtingen is de werkgroep aan de slag gegaan met voorbereidingen en uitwerkingen. Vanuit het bedrijfsleven wordt inhoudelijke kennis uit het werkveld ingebracht. De volgorde der dingen wordt in de werkgroep met de deelnemers bepaald. Een van de criteria in de volgordebepaling van activiteiten is de toegevoegde waarde (c.q. reductie van irrelevante maatregelen).

Door de deelnemers aan het overleg is voorgesteld om per activiteit af te spreken wie klankborden. Sommige activiteiten zijn relevant voor meerdere branches, andere maar voor één. Zo kan tussen de werkgroep bijeenkomsten door het aantal deelnemers efficiënt (klein) gehouden worden en wekelijkse inhoudelijke afstemming plaatsvinden en kan terugkoppeling en verdere afstemming tijdens de werkgroep bijeenkomsten plaatsvinden. De frequentie van werkgroep bijeenkomsten en van tussentijdse afstemming tussen experts vanuit het 'maken team', bedrijfsleven en de Tactische Beheerorganisatie van het DSO zullen we proefondervindelijk bepalen.

Tijdens een van de bijeenkomsten kwam het ontwikkelen van een 'quickstart-card' aan de orde die op brede steun kan rekenen van de deelnemers. De beoogde quickstart-card is een visueel aantrekkelijke A4 die de gebruiker snel op weg helpt met het Omgevingsloket (eenvoudig te volgen instructies) en verwijst naar de informatie startpunten voor bedrijven (achtergrondinfo en uitgebreidere instructies).

Status: De werkgroep Maatregelen op maat is inmiddels regelmatig bijeengewees. Belangrijk resultaat van de afgelopen maanden is dat we samen met de MKB vertegenwoordigers de tijd hebben genomen om de Maatregelen op Maat vraagstukken te bespreken en keuzes te maken. Voor het uitvoerende team is dat prettig omdat ze daarmee, binnen de juridische grenzen, de juiste keuzes maken voor de MKB praktijk. Bij de MKB vertegenwoordigers is het vertrouwen gegroeid dat Maatregelen meer op maat worden gemaakt. De deelnemers van het MKB hebben zich positief geuit over de uitwerkingen tot nu toe. Op basis van de

opgebouwde expertise tot nu toe geeft het uitvoerende team aan dat de planning voor de oplevering van de verdiepende vragenbomen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vooralsnog haalbaar is.

Overzicht voortgang verdiepende vragenbomen in cijfers:

- 46 activiteiten zijn gereed (uit analyse is gebleken dat verder filteren geen voordelen oplevert)
- Voor 58 activiteiten is het ontwerp gereed (waarvan 15 uitgebreide verdiepende vragenbomen), productie vindt vanaf heden t/m Q3-2023 plaats
- Voor 28 activiteiten moet het ontwerp voor de verdiepende vragenbomen nog (verder) worden uitgewerkt, productie vindt in Q3 en Q4 plaats (verwachtte oplevering medio november 2023)

Opmerking: in de verwerking/ lijst zijn nog 3 extra activiteiten toegevoegd (niet milieubelastend), totaal 132.